

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-54-P-188-16/18-33-11

Zagreb, 11. siječnja 2018.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 39. stavka 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u daljnjem tekstu: ZSSI), **povodom neanonimnih prijava podnesenih protiv dužnosnika Zdravka Marića, ministra financija**, na 205. sjednici održanoj 11. siječnja 2018.g., donosi sljedeću

ODLUKU

I. Protiv dužnosnika Zdravka Marića, povodom poduzimanja radnji iz djelokruga rada i nadležnosti ministra financija u postupku provođenja porezne reforme te povodom predlaganja i donošenja općih akata, postupak za odlučivanje o sukobu interesa neće se pokrenuti, s obzirom da ove okolnosti ne upućuju na moguću povredu odredbi ZSSI-a.

II. Izuzimanjem iz raspravljanja i donošenja odluka o odobravanju kredita trgovačkim društvima Jamnica d.d., Zvijezda d.d., Ledo d.d. i PIK Vrbovec – Mesna industrija d.d. te Belje d.d. u obavljanju funkcije predsjednika Nadzornog odbora Hrvatske banke za obnovu i razvitak, dužnosnik Zdravko Marić, pravilno je upravljao situacijom u kojoj bi njegova povezanost sa trgovačkim društvom Agrokor d.d., mogla utjecati na nepristranost u obnašanju dužnosti ministra financija.

III. Protiv dužnosnika Zdravka Marića, ministra financija, pokreće se postupak zbog moguće povrede načela djelovanja propisanih člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a koja bi proizlazila iz sudjelovanja dužnosnika u rješavanju problema koncerna Agrokor na sastancima održanim 26. veljače 2017.g. i 3. ožujka 2017.g., s obzirom da je povezanost dužnosnika s trgovačkim društvom Agrokor d.d., koja proizlazi iz prethodnog radnog odnosa u toj tvrtci na radnom mjestu izvršnog direktora za strategiju i tržišta kapitala u razdoblju od 31. siječnja 2012.g., do 22. siječnja 2016.g., mogla utjecati na njegovu nepristranost, pa je uključivanjem u rješavanje problema ovog koncerna, dužnosnik propustio očuvati vlastiti integritet i vjerodostojnost u obavljanju dužnosti ministra financija te povjerenje građana u proces donošenja odluka od strane tijela javne vlasti.

IV. Poziva se dužnosnik Zdravko Marić da u roku od 15 dana od dana primitka ove odluke podnese pisano očitovanje na odluku o pokretanju postupka kao i na sve navode iz obrazloženja ove odluke.

Obrazloženje

Protiv dužnosnika Zdravka Marića, podnesen je veći broj prijava u kojima se ukazuje na mogući sukob interesa s obzirom na okolnost da je dužnosnik prije stupanja na dužnost ministra financija bio u radnom odnosu u trgovačkom društvu Agrokor d.d. U skladu s načelima učinkovitosti i ekonomičnosti propisanih Zakonom o općem upravnom postupku („Narodne novine“ broj 47/09.) odlučeno je da će se povodom svih prijava provesti jedan postupak pod brojem P-188/16, s obzirom da su za to ispunjene pretpostavke propisane člankom 44. stavkom 1. istog Zakona.

U neanonimnoj prijavi zaprimljenoj 3. lipnja 2016.g. pod brojem 711-U-3139-P-188/16-01., u bitnom se navodi kako se dužnosnik Zdravko Marić u obnašanju dužnosti ministra financija objektivno nalazi u situaciji u kojoj kroz donošenje zakona, fiskalnu, monetarnu i kreditnu politiku, može pogodovati bivšem poslodavcu.

U anonimnoj prijavi zaprimljenoj 27. veljače 2017.g. pod brojem 711-U-800-P-99/17-01-5., u bitnom se ukazuje na izostanak transparentnosti i sudjelovanja javnosti u procesu donošenja zakonskih promjena kojima će se provesti reforma poreznog sustava, s time da su članovi radne skupine koja je pripremala prijedloge izmjena zakona, ujedno bili i zaposlenici konzultantskih tvrtki čiji su klijenti najveće hrvatske tvrtke, pa tako i koncern Agrokor, a time su u procesu reforme poreznog sustava povlašteni pristup imali predstavnici interesa velikih korporacija.

U neanonimnoj prijavi zaprimljenoj 16. ožujka 2017.g. pod brojem 711-U-1083-P-142/17-01-4., u bitnom se ukazuje na postojanje poreznog dugovanja koncerna Agrokor koji nije javno objavljen na internetskim stranicama Porezne uprave, na kojoj se objavljuju dugovanja starija od 90 dana. U prijavi se nadalje navodi da je dužnosnik sudjelovao na sastanku između vlasnika koncerna Agrokor Ivice Todorića i Ivana Crnjca zaduženog za financije s jedne strane te predstavnika Vlade Republike Hrvatske i Hrvatskog Sabora s druge, na kojem su osim dužnosnika kao ministra financija bili i predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković, predsjednik Hrvatskog sabora Božo Petrov te potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica gospodarstva, poduzetništva i obrta Martina Dalić.

U neanonimnoj prijavi zaprimljenoj 23. ožujka 2017.g. pod brojem 711-U-1172-P-155/17-01-2, u bitnom se navodi kako je dužnosnik Zdravko Marić javno potvrdio da postoji porezno dugovanje trgovačkog društva Agrokor d.d., no da iznos tog dugovanja ne odgovara informacijama objavljenim u medijima. S obzirom da se tvrtka Agrokor d.d., ne nalazi na Listi poreznih dužnosnika koja se objavljuje na internetskim stranicama Porezne uprave, upućuje se na mogućnost da je dužnosnik koristio obnašanje svoje javne dužnosti ministra financija kako bi tvrtci svog bivšeg poslodavca ostvario povlašteni položaj u postupku otplate poreznih dugovanja. U dopuni prijave zaprimljenoj 7. travnja 2017.g. pod brojem 711-U-1346-P-188/16/17-07-2 navodi se da je donošenjem Pravilnika o obliku i sadržaju dodatnih podataka za statističke i druge potrebe, ostvario korist za koncern Agrokor.

U dopuni prijave zaprimljenoj 11. travnja 2017.g. pod brojem 711-U-1392-P-188/16/17-09-2 u bitnom se navodi kako je izmjenama Općeg poreznog zakona dužnosnik omogućio da porezna dugovanja koncerna Agrokor utvrđena do 31. rujna 2016.g., ne budu dostupna javnosti na dan 31. siječnja 2017.g., te da porezna dugovanja koncerna Agrokor utvrđena do 31. prosinca 2016.g., ne budu dostupna javnosti na dan 31. travnja 2017.g., i to u najosjetljivijem razdoblju za tu tvrtku. U dopunama prijave zaprimljenim 16. lipnja 2017.g. pod brojem 711-U-2486-P-188/16 te 21. lipnja 2017.g. pod brojem 711-U-2661-P-188/16/17-26-2 u bitnom se navodi kako Republika Hrvatska, od travnja 2014.g., nije usvojila direktivu Europske unije kojom se nalaže povećanje objektivnosti i nepristranosti revizorskih postupaka nad tvrtkama od sistemskog značaja u cilju sprječavanja tržišnih šokova izazvanih prikrivenim i dubioznim financijskim aranžmanima, pa da je propustom poduzimanja radnji u cilju implementacije ove direktive za vrijeme svog mandata, dužnosnik Zdravko Marić ostvario korist za trgovačko društvo Agrokor d.d.

U neanonimnoj prijavi zaprimljenoj 11. travnja 2017.g. pod brojem 711-U-1389-P-194//17-01-3 u bitnom se navodi da je dužnosnik Zdravko Marić poreznom reformom, izmjenama Zakona o faktoringu te izjavama o postojanju ili nepostojanju dugovanja tvrtke Agrokor d.d., pogodovao bivšem poslodavcu.

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 4 ZSSI-a propisano je da su predsjednik i članovi Vlade Republike Hrvatske (potpredsjednici i ministri u Vladi Republike Hrvatske) dužnosnici u smislu navedenog Zakona. Uvidom u Registar dužnosnika kojeg ustrojava i vodi Povjerenstvo, utvrđeno je kako Zdravko Marić dužnost ministra financija obnaša od 22. siječnja 2016.g., stoga je povodom obnašanja ove dužnosti obavezan postupati sukladno odredbama ZSSI-a.

Člankom 1. stavkom 2. ZSSI-a propisano je da je svrha donošenja ovog Zakona sprječavanje privatnih utjecaja na donošenje odluka u obnašanju javnih dužnosti, jačanje integriteta, objektivnosti, nepristranosti i transparentnosti u obnašanju javnih dužnosti te jačanje povjerenja građana u tijela javne vlasti.

Člankom 2. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da u obnašanju javne dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa. Stavkom 2. ZSSI-a propisano je da sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim, a posebice kada privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost, zatim kada se osnovano može smatrati da privatni interes dužnosnika utječe te kada privatni interes može utjecati na nepristranost dužnosnika u obavljanju javne dužnosti.

Člankom 5. ZSSI-a propisana su načela djelovanja dužnosnika. Stavkom 1. Istog članka propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana. Stavkom 2. istog članka propisano je da su dužnosnici osobno odgovorni za svoje djelovanje u obnašanju javnih dužnosti na koje su imenovani, odnosno izabrani prema tijelu ili građanima koji su ih imenovali ili izabrali.

Stavkom 3. istog članka propisano je da dužnosnici ne smiju koristiti javnu dužnost za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana te da ne smiju biti ni u kakvom odnosu ovisnosti prema osobama koje bi mogle utjecati na njihovu objektivnost. Stavkom 4. istog članka propisano je da građani imaju pravo biti upoznati s ponašanjem dužnosnika kao javnih osoba, a koje su u vezi s obnašanjem njihove dužnosti.

Člankom 39. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da Povjerenstvo može pokrenuti postupak iz svoje nadležnosti na temelju svoje odluke, povodom vjerodostojne, osnovane i neanonimne prijave ili u slučajevima kada raspolaže saznanjima o mogućem sukobu interesa dužnosnika. O pokretanju ili nepokretanju postupka Povjerenstvo donosi pisanu odluku. Na temelju stavka 4. istog članka podnositeljima prijave jamči se zaštita anonimnosti.

Radi provjere vjerodostojnosti i osnovanosti navoda iz podnesenih prijava te stjecanja vlastitih saznanja iz kojih bi proizlazila moguća povreda odredbi ZSSI-a, Povjerenstvo je od nadležnih državnih tijela prikupilo potrebne podatke i dokumentaciju.

U izvješćima o imovinskom stanju koje je dužnosnik Zdravko Marić podnio Povjerenstvu 14. veljače 2016.g. te 21. prosinca 2016.g., dužnosnik je naveo kako je neposredno prije stupanja na dužnost u razdoblju od 23. siječnja 2012.g. do 22. siječnja 2016.g. bio u radnom odnosu u trgovačkom društvu Agrokor d.d., na radnom mjestu izvršnog direktora za strategiju i tržišta kapitala. Na zahtjev Povjerenstva, dužnosnik Zdravko Marić dostavio je očitovanje klasa: 008-02/17-01/01, ur.broj: 513-01/17-6 od 19. travnja 2017.g., u kojem navodi kako s trgovačkim društvom Agrokor d.d., niti s nekim drugim subjektom iz koncerna Agrokor nije sklopio ugovor kojim se uređuje pravo povratka na rad nakon prestanka obnašanja dužnosti ministra financija.

S obzirom da je dužnosnik Zdravko Marić neposredno prije stupanja na dužnost ministra financija bio u radnom odnosu u trgovačkom društvu Agrokor d.d., na radnom mjestu izvršnog direktora zaduženog za strategiju i tržišta kapitala, Povjerenstvo smatra kako ova okolnost može utjecati na nepristranost dužnosnika u obavljanju javne dužnosti ministra financija, prilikom rješavanja onih pitanja koja se odnose izravno na ovo trgovačko društvo ili na neko drugo trgovačko društvo iz istog koncerna.

S druge strane, s obzirom da dužnosnik nema sklopljen sporazum iz kojeg bi proizlazilo da se nakon prestanka obnašanja dužnosti ima pravo vratiti na rad kod istog poslodavca, ne može se smatrati da ostvarivanjem neke eventualne koristi za trgovačko društvo Agrokor d.d., dužnosnik ujedno posredno ostvaruje i svoj privatni interes, odnosno u konkretnom slučaju, prestankom radnog odnosa bez prava povratka na rad, prestala je i izravna interesna povezanost između dužnosnika Zdravka Marića i trgovačkog društva Agrokor d.d. No prestanak izravne interesne povezanost, ne isključuje i mogući utjecaj na nepristranost dužnosnika u onim situacijama kada dužnosnik u obnašaju javne dužnosti, kao ministar financija, može utjecati na ostvarivanje prava i interesa tog trgovačkog društva, jer je upravo u tom trgovačkom društvu, sve do stupanja na javnu dužnost, ostvarivao svoje privatne interese i materijalna prava koja proizlaze iz radnog odnosa.

Uvidom u podatke objavljene na internetskim stranicama službenog glasila Republike Hrvatske, utvrđeno je da su u razdoblju u kojem dužnosnik Zdravko Marić obnaša dužnost ministra financija doneseni slijedeći opći akti na koje se upućuje u podnesenim prijavama: **Zakon o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona** („Narodne novine“ broj 44/16.), **Opći porezni zakon** („Narodne novine“ broj 115/16.) i **Zakon o izmjenama Zakona o faktoringu** („Narodne novine“ broj 41/16.). Pored navedenog, dužnosnik je kao ministar financija na temelju članka 196. stavka 1. Općeg poreznog Zakona („Narodne novine“ broj 115/16.) donio **Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona** („Narodne novine“ broj 30/17.) te na temelju članka 32. stavka 3. Zakona o računovodstvu („Narodne novine“ 78/15. i 120/16.) i prijedloga Državnog zavoda za statistiku **Pravilnik o obliku i sadržaju dodatnih podataka za statističke i druge potrebe** („Narodne novine“ broj 2/17.)

Povjerenstvo smatra kako se zbog opće naravi ovih akata, ne može smatrati da je njihovim predlaganjem ili donošenjem u obnašanju dužnosti ministra financija, dužnosnik ostvarivao privatni interes upravo trgovačkog društva Agrokor d.d., na štetu javnog. Sama po sebi, okolnost prethodnog radnog odnosa dužnosnika u trgovačkom društvu Agrokor d.d., ne predstavlja zapreku dužnosniku, u smislu odredbi ZSSI-a, da u obavljanju dužnosti ministra financija poduzima radnje i donosi odluke koje imaju opći značaj i ne odnose se izravno i isključivo na trgovačko društvo Agrokor d.d., niti na neko drugo trgovačko društvo iz istog koncerna. S druge strane, dužnosnik se može naći u situaciji potencijalnog sukoba interesa te u povredi propisanih načela djelovanja ili u nekoj drugoj povredi odredbi ZSSI-a, povodom konkretne radnje ili odluke kojom se ostvaruju privatni interesi nekog od trgovačkih društava iz koncerna Agrokor, njegovog većinskog vlasnika ili neke druge osobe koja bi se osnovano mogla smatrati interesno povezanom s dužnosnikom.

Na zahtjev Povjerenstva, **Ministarstvo financija** dostavilo je dopis klasa: 008-02/17-01/01, ur.broj: 513-01-17-4 od 5. travnja 2017.g., u prilogu kojeg se dostavljaju očitovanja Porezne uprave i Carinske uprave, kao ustrojstvenih jedinica Ministarstava financija u čijem je djelokrugu provjera traženih podataka.

U očitovanju **Porezne uprave** klasa: 410-01/17-01/776, ur.broj: 513-07-21-06/17-2 od 4. travnja 2017.g., u bitnom se navodi kako pojedini porezni obveznici iz koncerna Agrokor, kako prije, tako i za vrijeme mandata ministra financija Zdravka Marića, nisu svoje obveze izvršavali u zakonom predviđenim rokovima te su protiv istih **poduzimane mjere prisilne naplate na zakonit i propisan način**, slijedom čega su porezne obveze naplaćivane uz obračun i naplatu zatezne kamate, a u pravilu s zakašnjenjem od najviše 30 dana. Rokovi u kojima su pojedini porezni obveznici podmirivali svoje porezne obveze slični su posljednjih nekoliko godina. Nadalje se navodi kako **s koncernom Agrokor, niti s bilo kojim poslovnim subjektom iz sastava tog koncerna, nije sklopan upravni ugovor niti je odobrena obročna otplata ili obročno plaćanje, niti je reprogramiran ili otpisan dospjeli porezni dug**, kako prije, tako niti za vrijeme mandata ministra financija Zdravka Marića.

U prilogu očitovanja dostavljena je Tablica poduzetih ovršnih mjera pri naplati poreza koje je porezna uprava poduzimala i provodila u 2015.g., 2016. i 2017.g. kod poreznih obveznika iz sustava koncerna Agrokor, uz napomenu kako su navedeni podaci predstavljaju poreznu tajnu sukladno članku 8. Općeg poreznog zakona („Narodne novine“ broj 115/16.). U priloženoj Tablici poduzetih ovršnih mjera pri naplati poreza koje je porezna uprava poduzimala i provodila u 2015.g., 2016. i 2017.g. navode se porezne obveze trgovačkih društva iz koncerna Agrokor koje su naplaćene u cijelosti te podaci o poreznim obvezama povodom kojih su 16. ožujka 2017.g. te 1. travnja 2017.g., izdana rješenja o ovrsi, a koja su u trenutku očitovanja bila upućena na provedbu Financijskoj agenciji. U dopuni očitovanja Porezne uprave klasa: 410-01/17-01/776, ur.broj: 513-07-21-06/17-3 od 10. travnja 2017.g., navode se podaci za preostala trgovačka društva iz koncerna Agrokor koja nisu bila obuhvaćena prethodnim očitovanjem te se ukazuje kako je na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa objavljeno kako je 7. travnja 2017.g., Agrokor d.d., zatražio pokretanje postupka izvanredne uprave na temelju Zakona o postupku izvanredne uprave u trgovačkih društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku („Narodne novine“ broj 32/17.) te da je rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu broj 47.St-1138/17 zabranjeno pokretanje i vođenje parničnih, ovršnih, upravnih postupaka i postupaka osiguranja i ostvarenja prava na odvojeno namirenje te se nalaže prestanak izvršavanja osnova za plaćanje protiv dužnika Agrokor d.d., kao i svih povezanih i ovisnih društava dužnika.

U očitovanju **Carinske uprave**, Središnji ured klasa: 410-01/17-01/104, ur.broj: 513-02/1710/1-17-1 od 31. ožujka 2017.g., navodi se kako iz službenih evidencija Carinske uprave proizlazi da je **grupa Agrokor u dosadašnjem poslovanju uredno izvršavala svoje financijske obveze prema Carinskoj upravi te je poslovanje bilo uredno s aspekta primjene propisa iz nadležnosti carinske službe**, a na dan 29. ožujka 2017.g. ukupna obveza iznosi 14.394.091,78 kn, koja je u cijelosti osigurana bankovnim jamstvima te je u cijelosti naplativa redovitim unovčenjem instrumenata osiguranja čije su jamstvene svote dostatne za potpuno namirenje duga. Nadalje se navodi kako **grupa Agrokor i poslovni subjekti u sastavu te grupe nemaju s Carinskom upravom sklopljen upravni ugovor niti je odobravana odgoda, obročno plaćanje ili reprogram duga**, niti je bilo pokrenutih postupaka predstečajne nagodbe ili stečaja.

S obzirom na navedeno, iz prikupljenih podataka i dokumentacije ne proizlazi da je dužnosnik Zdravko Marić koristio obnašanje dužnosti ministra financija kako bi trgovačkom društvu Agrokor d.d., osigurao povlaštenu položaj u izvršavanju poreznih obveza ili ostvario neku drugu korist ili interes koji bi bio suprotan javnom.

Člankom 17. Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak („Narodne novine“ broj 138/06. i 25/13.) propisano je kako je **ministar nadležan za financije predsjednik Nadzornog odbora po položaju**, a ministar nadležan za gospodarstvo zamjenik predsjednika. Nadzorni odbor ima deset članova, i to šest ministara od kojih su ministar nadležan za financije, ministar nadležan za gospodarstvo i ministar nadležan za regionalni razvoj i fondove Europske unije obvezni članovi.

Preostala tri ministra u Nadzorni odbor imenuje Vlada Republike Hrvatske između ministara nadležnih za turizam, poljoprivredu, zaštitu okoliša, graditeljstvo ili poduzetništvo i obrt. Hrvatski sabor imenuje u Nadzorni odbor Hrvatske banke za obnovu i razvitak tri člana i njihove stalne zamjenike iz redova zastupnika. Predsjednik Hrvatske gospodarske komore član je Nadzornog odbora po položaju.

U odnosu na dodjelu kredita trgovačkim društvima u sastavu koncerna Agrokor, u razdoblju u kojem dužnosnik Zdravko Marić obnaša dužnost ministra financija, a time i funkciju predsjednika Nadzornog odbora HBOR-a po položaju, na zahtjev Povjerenstva, **HBOR** je dostavio očitovanje od 9. svibnja 2017.g. zajedno sa relevantnom dokumentacijom, iz koje proizlazi da su zahtjeve za kreditiranje podnijeli trgovačko društvo **Jamnica d.d.**, 23. studenog 2016.g., **Zvijezda d.d.** 18. studenog 2016.g., **Ledo d.d.** 18. studenog 2016.g. te **PIK Vrbovec – Mesna industrija d.d.** 21. studenog 2016.g., a trgovačko društvo **Belje d.d.**, podnijelo je zahtjev 25. veljače 2016.g.

U zapisniku sa 47. sjednice Kreditnog odbora održane 7. i 12. prosinca 2016.g., navodi se da je Stručna služba Sektora kreditiranja dostavila Kreditnom odboru prijedlog odobrenja kredita trgovačkom društvu **Jamnica d.d. po programu IZVOZ – IBRD za kreditiranje obrtnih sredstava** u iznosu od **112.973.250,00 kn** te odobrenje kredita po programu „**Priprema izvoza**“ za kreditiranje obrtnih sredstava trgovačkim društvima **Zvijezda d.d. u iznosu od 75.315.500,00 kn**, **Ledo d.d. u iznosu od 37.657.750,00 kn** i **PIK Vrbovec – Mesna industrija d.d. u iznosu od 150.631.000,00 kn** te da je Kreditni odbor prihvatio navedene prijedloge i uputio ih Upravi na odlučivanje. U zapisniku sa 49. sjednice Uprave HBOR-a održane 13. prosinca 2016.g. navodi se da je Uprava HBOR-a donijela Odluke o odobrenju kredita trgovačkom društvu **Jamnica d.d. u iznosu od 112.973.250,00 kn**, trgovačkom društvu **Zvijezda d.d. u iznosu od 75.315.500,00 kn**, trgovačkom društvu **Ledo d.d. u iznosu od 37.657.750,00 kn** i trgovačkom društvu **PIK Vrbovec – Mesna industrija d.d. u iznosu od 150.631.000,00 kn**, s time da Odluke stupaju na snagu davanjem suglasnosti Nadzornog odbora HBOR-a i ispunjenjem drugih naznačenih uvjeta.

U zapisniku sa 12. sjednice Nadzornog odbora HBOR-a održane 20. prosinca 2016.g., navodi se da su na sjednici bili **nazočni članovi Nadzornog odbora** dužnosnik Zdravko Marić, ministar financija i predsjednik Nadzornog odbora, dužnosnica Martina Dalić, potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica gospodarstva, poduzetništva i obrta, dužnosnik Gari Capelli, ministar turizma, Slaven Dobrović, ministar zaštite okoliša i energetike, Dragan Jelić, opunomoćeni zamjenik dužnosnice Gabrijele Žalac, ministrice regionalnog razvoja i fondova Europske unije, dužnosnica Grozdana Perić, zastupnica u Hrvatskom saboru te Luka Burilović, predsjednik Hrvatske gospodarske komore, **odsutni članovi Nadzornog odbora** bili su dužnosnik Tomislav Tolušić, ministar poljoprivrede te dužnosnica Ivana Ninčević – Lesandrić i dužnosnik Boris Lalovac, zastupnici u Hrvatskom saboru. Dužnosnik Zdravko Marić otvorio je 12. sjednicu Nadzornog odbora. Rasprava o kreditima trgovačkim društvima **Jamnica d.d.**, **Zvijezda d.d.**, **Ledo d.d.** i **Pik Vrbovec – Mesna industrija d.d.**, bila je objedinjena.

U zapisniku se navodi kako je dužnosnik Zdravko Marić zatražio da ga se sukladno odredbama Pravilnika o radu Nadzornog odbora isključi iz odlučivanja o ovim prijedlozima te je naglasio kako neće sudjelovati niti u raspravi. U raspravi je sudjelovala dužnosnica Martina Dalić. Većinom glasova, Nadzorni odbor je dao suglasnost na Odluke Uprave o odobravanju predmetnih kredita, s time da se dužnosnik Zdravko Marić, izuzeo iz odlučivanja. Po svim navedenim kreditima cjelokupna odobrena sredstva iskorištena su 23. prosinca 2016.g., isplatom na račun klijenta.

U odnosu na trgovačko društvo **Belje d.d.**, u zapisniku sa 19. sjednice Kreditnog odbora održane 18. svibnja 2016.g. navodi se da je Stručna služba Sektora kreditiranja dostavila Kreditnom odboru prijedlog odobrenja kredita **po programu „Nova proizvodnja“** u iznosu od **42.300.000,00 kn** te da je Kreditni odbor prihvatio prijedlog i uputio ga Upravi na odlučivanje. U zapisniku sa 21. sjednice Uprave HBOR-a održane 24. svibnja 2016.g. navodi se da je Uprava HBOR-a donijela Odluku o odobrenju kredita trgovačkom društvu Belje d.d. u iznosu od 42.300.000,00 kn, s time da Odluka stupa na snagu davanjem suglasnosti Nadzornog odbora HBOR-a. U zapisniku sa 5. Sjednice Nadzornog odbora HBOR-a održane 15. lipnja 2016.g., navodi se da su na sjednici bili **nazočni članovi Nadzornog odbora** dužnosnik Zdravko Marić, ministar financija i predsjednik Nadzornog odbora, dužnosnik Tomislav Panenić, ministar gospodarstva i zamjenik predsjednika Nadzornog odbora, dužnosnik Darko Horvat, ministar poduzetništva i obrta, dužnosnik Anton Kliman, ministar turizma, dužnosnik Davor Romić, ministar poljoprivrede te Luka Burilović, predsjednik Hrvatske gospodarske komore, **odsutni članovi Nadzornog odbora** bili su dužnosnik Tomislav Tolušić, ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. Dužnosnik Zdravko Marić otvorio je 5. sjednicu Nadzornog odbora. U zapisniku se navodi kako je dužnosnik Zdravko Marić zatražio da ga se sukladno odredbama Pravilnika o radu Nadzornog odbora isključi iz odlučivanja o ovom prijedlogu te je naglasio kako neće sudjelovati niti u raspravi. Većinom glasova, Nadzorni odbor je dao suglasnost na Odluku Uprave o odobravanju predmetnog kredita, s time da se dužnosnik Zdravko Marić, izuzeo iz odlučivanja. Po ovom kreditu cjelokupna odobrena sredstva iskorištena su 26. kolovoza 2016.g., kroz dvije tranše na račun poslovne banke na ime zatvaranja hipoteke upisane u prvenstvenom redu ispred HBOR-a, a ostatak je pušten na račun prodavatelja. Na daljnji zahtjev Povjerenstva, HBOR je uz dopis od 14. lipnja 2017.g., dostavio dokumentaciju iz koje proizlazi da je HBOR odobrio kredit trgovačkom **društvu Zvijezda d.d.**, po programu „Kreditiranje EU projekata ruralnog razvoja, ribarstva i vinske omotnice (Ugovor o kreditu broj: MMR-01/2016.) na temelju prijedloga Kreditnog odbora od 13. siječnja 2016.g., i odluke Uprave od 18. siječnja 2016.g., u iznosu od 21.900.000,00 kn; zatim kredit trgovačkom društvu **Zvijezda d.d.**, po programu „Nova proizvodnja“ (Ugovor o kreditu broj: NP-03/16) na temelju prijedloga Kreditnog odbora od 11. svibnja 2016.g., i odluke Uprave od 17. svibnja 2016.g., u iznosu od 5.400.000,00 kn; te kredit trgovačkom društvu **PIK Vrbovec – Mesna industrija d.d.**, po programu „EU projekti ruralnog razvoja, ribarstva i vinske omotnice (Ugovor o kreditu broj: MRR-03/2016) na temelju prijedloga Kreditnog odbora od 27. siječnja 2016.g., i odluke Uprave od 4. veljače 2016.g., u iznosu od 10.400.000,00 kn.

U odnosu na dodjelu ovih kredita ističe se kako niti jedan od njih nije bio razmatran na sjednici Nadzornog odbora, jer je odlučivanje s obzirom na iznos kredita u nadležnosti Uprave. S obzirom na navedeno, ovi krediti nisu relevantni za predmet odlučivanja u ovom postupku.

Člankom 2. Zakona o hrvatskoj banci za obnovu i razvitak propisano je kako je HBOR razvojna i izvozna banka Republike Hrvatske čiji je cilj poticanje i razvitak hrvatskoga gospodarstva.

S obzirom da iz prikupljenih podataka i dokumentacije proizlazi kako dužnosnik Zdravko Marić u obnašanju dužnosti ministra financija te funkcije predsjednika Nadzornog odbora po položaju, nije sudjelovao u donošenju odluka o odobravanju kredita trgovačkim društvima koja su dio koncerna Agrokor d.d., Povjerenstvo nije u ovom predmetu utvrđivalo jesu li odobreni krediti u skladu s ciljevima i propisanim, javno objavljenim uvjetima pojedinih programa, a sve s obzirom na podatke objavljene u medijima kako su u postupku obrade predmetnih zahtjeva provedene kreditne analize povodom kojih je u rubrici „Ocjena izloženosti banke osnovnim kreditnim rizicima“ utvrđeno da se pojedini zahtjevi ne uklapaju u naznačeni program kreditiranja, da nije poznat status urednosti u ispunjavanju postojećih kreditnih obveza te da nije zadovoljen uvjet za izvoznika za klijenta i za grupu Agrokor (minimalno 30 posto od prihoda od izvoza) te da je ujedno u kreditnim analizama istaknuto kako je grupa Agrokor financijski nestabilna, nominalno nelikvidna, nisko kapitalizirana i visoko zadužena (tjednik Nacional, broj 1003 od 11. srpnja 2017.g., članak pod naslovom „Marić je o Agrokoru sve znao, ali je lagao“).

Povjerenstvo smatra kako je izuzimanjem od raspravljanja i odlučivanja o odobravanju kreditima trgovačkim društvima Jamnica d.d., Zvijezda d.d., Ledo d.d. i PIK Vrbovec – Mesna industrija d.d. te Belje d.d., koja su dio koncerna Agrokor, u obavljanju funkcije predsjednika Nadzornog odbora HBOR-a dužnosnik pravilno upravljao situacijom u kojoj njegova povezanost s trgovačkim društvom Agrokor d.d., može utjecati na nepristranost u odlučivanju te stvoriti vanjski dojam da su na proces donošenja odluka utjecali privatni interesi na štetu javnog, a odgovornost za zakonitost i opravdanost odobravanja predmetnih kredita nose tijela HBOR-a i osobe koje su sudjelovanje u donošenju predmetnih odluka.

Na zahtjev Povjerenstva, **Vlada Republike Hrvatske**, Ured predsjednika dostavila je očitovanje klasa: 022-03/17-13/10, ur.broj: 50302/27-17-2 od 24. travnja 2017.g., u kojem se navodi kako **Vlada Republike Hrvatske nije** na sjednici Vlade, Užeg kabineta ili drugog radnog tijela **donosila odluke** o situaciji vezanoj uz poslovanje koncerna Agrokor te su predstavnici Vlade u više navrata naglašavali odgovornost vlasnika i Uprave koncerna Agrokor za rješavanje poteškoća u poslovanju kompanije. Na temelju članka 24. stavka 2. Zakona o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku („Narodne novine“ broj 32/17.), Trgovački sud u Zagrebu je 7. travnja 2017.g., pozvao Vladu Republike Hrvatske da u roku od dva dana od zaprimanja obavijesti donese odluku o prijedlogu za imenovanjem izvanrednog povjerenika.

Na poziv Trgovačkog suda u Zagrebu, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 10. travnja 2017.g. na prijedlog Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, donijela Odluku o prijedlogu za imenovanje izvanrednog povjerenika u trgovačkom društvu Agrokor d.d. Iz javno dostupnih podataka proizlazi kako je dužnosnik Zdravko Marić, kao ministar financija i član Vlade Republike Hrvatske sudjelovao u donošenju Odluke o prijedlogu za imenovanje Ante Ramljaka izvanrednim povjerenikom u trgovačkom društvu Agrokor d.d.

Povjerenstvo smatra kako priroda ove Odluke nije takva da upućuje na mogući sukob interesa dužnosnika Zdravka Marića, u smislu ostvarivanja koristi, probitaka ili privatnih interesa trgovačkog društva Agrokor d.d. ili Ivice Todorića kao njegovog vlasnika.

U očitovanju Vlade Republike Hrvatske od 24. travnja 2017.g nadalje se navodi da je Vlada Republike Hrvatske izdala priopćenje 14. ožujka 2017.g., kojim je izvijestila o **održavanju sastanka između predstavnika Vlade Republike Hrvatske, Hrvatskog sabora i Agrokoru 26. veljače 2017.g.**, na kojem su sudjelovali predsjednik Vlade Republike Hrvatske mr.sc. Andrej Plenković, predsjednik Hrvatskoga sabora Božo Petrov, potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica gospodarstva, poduzetništva i obrta dr.sc. Martina Dalić, ministar financija dr.sc. Zdravko Marić te predsjednik Uprave trgovačkog društva Agrokor d.d. Ivica Todorić i član Uprave Ivan Crnjac. U očitovanju se navodi da je **slijedeći sastanak održan 26. ožujka 2017.g.**, na kojem su sudjelovali predsjednik Vlade Republike Hrvatske mr.sc. Andrej Plenković, potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske i ministrica gospodarstva, poduzetništva i obrta dr.sc. Martina Dalić, predstojnik Ureda predsjednika Vlade Republike Hrvatske dr.sc. Davor Božinović i predsjednik Uprave trgovačkog društva Agrokor d.d. Ivica Todorić. Na navedenim sastancima **predstavnici Vlade i Hrvatskog sabora informirani su o stanju u koncernu Agrokor te kako navedena tvrtka poduzima napore i razmatra različite opcije za stabilizaciju svog poslovanja.**

Na zahtjev Povjerenstva, kojim se od predsjednika Vlade Republike Hrvatske traži očitovanje o sadržaju sastanka i ulozi dužnosnika Zdravka Marića na sastanku održanom 26. veljače 2017.g., Vlada Republike Hrvatske, **Ured predsjednika** dostavio je očitovanje klasa 022-03/17-13/10, ur.broj: 50302/27-17-4 od 25. svibnja 2017.g., kojeg je potpisao predstojnik Ureda predsjednika Davor Božinović, u kojem se navodi kako su tijekom tog inicijalnog sastanka predstavnici Vlade Republike Hrvatske, uključujući i ministra financija, primili na znanje informacije koje su iznijeli predsjednik Uprave trgovačkog društva Agrokor d.d. Ivica Todorić i član Uprave Ivan Crnjac, o stanju u kompaniji. Polazeći od činjenice da je trgovačko društvo Agrokor d.d. privatna tvrtka koja djeluje na tržišnim osnovama i za čije je vođenje prije svega odgovorna Uprava i vlasnik, na sastanku je istaknuto kako je na Upravi koncerna Agrokor da s kreditorima pronade rješenje koje bi dovelo do svježje likvidnosti i rješavanja obveza prema dobavljačima. Predstavnici koncerna Agrokor upoznali su predstavnike Vlade Republike Hrvatske s aktivnostima i naporima koje poduzimaju u cilju stabilizacije poslovanja koncerna.

Na zahtjev Povjerenstva, **dužnosnik Zdravko Marić** dostavio je očitovanje klasa: 008-02/17-01/01, ur.broj: 513-01-17-8 od 15. svibnja 2017.g., u kojem navodi da je sadržaj sastanka održanog 26. veljače 2017.g. bio iznošenje od strane predstavnika Agrokora o stanju u Agrokoru i o mjerama koje tvrtka namjerava poduzeti radi stabilizacije poslovanja. Dužnosnik izričito navodi kako na tom sastanku nije iznosio stavove, mišljenja niti prijedloge vezano za sadržaj sastanka.

Na zahtjev Povjerenstva **dužnosnica Martina Dalić** dostavila je očitovanje od 26. svibnja 2017.g., u kojem navodi kako je na sastanku održanom 26. veljače 2017.g., vlasnik trgovačkog društva Agrokor d.d. Ivica Todorčić informirao nazočne o naporima koje to trgovačko društvo poduzima te o opcijama koje Uprava razmatra vezano uz stabilizaciju poslovanja u kontekstu snižavanja kreditnog rejtinga tom trgovačkom društvu. Dužnosnica navodi kako prema njenom sjećanju, dužnosnik Zdravko Marić na tom sastanku nije zastupao bilo kakve stavove, iznosio mišljenja, prijedloge ili slično.

Na zahtjev Povjerenstva, **dužnosnik Božo Petrov** dostavio je očitovanje od 4. listopada 2017.g. u kojem navodi kako je predmet sastanka od 26. veljače 2017.g. bilo utvrđivanje stanja u kompaniji Agrokor te procjena opcija i mogućnosti za rješavanje problema te kompanije. Dužnosnik nadalje navodi da je dužnosnik Zdravko Marić na tom sastanku iznosio moguća rješenja za probleme s likvidnošću u kompaniji Agrokor putem kojih bi se država mogla uključiti u procese njihovog rješavanja, i to mogućnost osiguranja likvidnosti putem HBOR-a. U očitovanju se nadalje navodi da je dužnosnik Zdravko Marić na tom sastanku spominjao HBOR-ove programe koji bi se mogli iskoristiti kao rješenje za dobavljače Agrokora pri čemu je naglašavao da bi kod razmatranja takve mogućnosti trebalo voditi računa o instrumentima osiguranja u vidu nekog od trgovačkih društava u sastavu Agrokora. U svakom slučaju zaključio je da kod HBOR-a postoje određene mogućnosti s obzirom da ta institucija bez obzira na plasman Agrokoru krajem 2016.g. nije dosegla limit svoje izloženosti prema toj kompaniji. U odnosu na bilo koji oblik sudjelovanja Republike Hrvatske u rješavanju problema u Agrokoru, dužnosnik Zdravko Marić je upozoravao je na potrebu konzultacija s Europskom komisijom kako poduzete mjere ne bi bile u suprotnosti sa europskim zakonodavstvom i praksom te kako postoje nedoumice kako bi takve mjere mogle utjecati na stanje javnih financija. Također je spominjao vrlo općenito nekakva ranija iskustva koja je država imala s brodogradilištima, ali tu opciju nije detaljno iznosio niti objašnjavao.

Na daljnji zahtjev Povjerenstva, **Vlada Republike Hrvatske** dostavila je očitovanje klasa: 022-03/17-13/10, ur.broj: 50302/27-17-07 od 24. studenoga 2017.g., u kojem se navodi da je Vlada Republike Hrvatske u sklopu sagledavanja opsega i dubine problema koncerna Agrokor i mogućih posljedica koje bi kriza u koncernu Agrokor mogla imati na gospodarski i financijski sustav Republike Hrvatske, razmatrala različite opcije mogućih rješenja, a sve s ciljem minimiziranja utjecaja i posljedica krize u koncernu Agrokor na gospodarsko i socijalno stanje u Republici Hrvatskoj.

Polazeći od toga, u očitovanju se navodi da se **po napatku i dogovoru predsjednika Vlade Republike Hrvatske**, dužnosnik Zdravko Marić, ministar financija sastao 3. ožujka 2017.g. s Ivicom Todorićem, tadašnjim predsjednikom Uprave koncerna Agrokor i prenio mu zabrinutost Vlade Republike Hrvatske za stanje u koncernu Agrokor te mu je iznio prijedloge Vlade Republike Hrvatske o mogućim koracima u pronalasku rješenja za krizu u koncernu Agrokor.

Iz prikupljenih podataka i dokumentacije proizlazi da je dužnosnik sudjelovao na sastanku održanom 26. veljače 2017.g. te na sastanku održanom 3. ožujka 2017.g. Iz očitovanja dužnosnika Bože Petrova, koji je na sastanku održanom 26. veljače 2017.g. sudjelovao kao predstavnik Hrvatskog sabora, s obzirom da je u to vrijeme obnašao dužnost predsjednika Hrvatskog sabora, proizlazi mogućnost da se na sastanku održanom 26. veljače 2017.g. dužnosnik Zdravko Marić aktivno uključio u rješavanje problema koncerna Agrokor, navodeći pri tome i mogućnost da se likvidnost osigura putem dojele daljnjih kredita od strane HBOR-a, iako je bio svjestan potrebe da se u obavljanju funkcije predsjednika Nadzornog odbora HBOR-a izuzima iz donošenja odluka koje se odnose na dodjelu kredita trgovačkim društvima iz koncerna Agrokor.

Nadalje, iako je dužnosnika Zdravka Marić na sastanak s Ivicom Todorićem koji je održan 3. ožujka 2017.g., izravno uputio predsjednik Vlade Republike Hrvatske, Povjerenstvo smatra kako se zbog povjerljive prirode sadržaja tog sastanka, dužnosnik izložio sumnji i vanjskom dojmu da je pored onih zadaća koje je na tom sastanku imao u obavljanju dužnosti ministra financija, dužnosnik bio u mogućnosti prenošenjem povlaštenih informacija ili na drugi način, utjecati ili omogućiti ostvarivanje i privatnih interesa koji su u suprotnosti s javnim, s obzirom da se zbog prethodnog radnog odnosa dužnosnika u trgovačkom društvu Agrokor d.d., na radnom mjestu izvršnog direktora za strategiju i tržišta kapitala, ne može smatrati kako je dužnosnik nepristran odnosu na Ivicu Todorića kao većinskog vlasnika trgovačkog društva Agrokor d.d. i predsjednika Uprave tog trgovačkog društva, niti se ože smatrati da je dužnosnik bio nepristran u odnosu na probleme koji proizlaze iz visoke zaduženosti tog trgovačkog društva i nemogućnosti osiguravanja likvidnosti.

Povjerenstvo tumači kako javni interes predstavlja i zahtjev da se odluke tijela javne vlasti donose u postupku i na način u kojem je osigurana zaštita od utjecaja privatnih interesa na nepristranost dužnosnika. Javni interes predstavlja i zahtjev da se odluke tijela javne vlasti donose uz poštivanje načela transparentnosti, objektivnosti, integriteta i vjerodostojnosti, odgovornosti prema građanima kao i očuvanja povjerenja građana u tijela javne vlasti.

S obzirom na navedeno, povjerenstvo je donijelo odluku o pokretanju postupka radi utvrđivanja je li uključivanjem u rješavanje problema koncern Agrokor, dužnosnik Zdravko Marić propustio očuvati vlastiti integritet i vjerodostojnost, nepristranost u obnašanju javne dužnosti te povjerenje građana te je li time došlo do moguće povrede načela djelovanja propisanih člankom 5.stavkom 1. ZSSI-a.

Sukladno članku 39. stavku 3. ZSSI-a poziva se dužnosnik Zdravko Marić da u roku od 15 dana od dana primitka ove odluke podnese pisano očitovanje na odluku o pokretanju postupka kao i sve ostale navode iz obrazloženja ove odluke.

Slijedom svega navedenog Povjerenstvo je donijelo odluku kao što je to navedeno u izreci ovog akta.

Dostaviti:

1. Dužnosnik Zdravko Marić, elektroničkom dostavom
2. Podnositeljima prijave
3. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
4. Pismohrana